



DATOS IDENTIFICATIVOS

Tradución idioma 1, III: Francés-Español

Materia	Tradución idioma 1, III: Francés- Español			
Código	V01G230V01608			
Titulación	Grao en Tradución e Interpretación			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Francés			
Departamento				
Coordinador/a	Yuste Frías, Jose			
Profesorado	Yuste Frías, Jose			
Correo-e	jyuste@uvigo.es			
Web	http://www.joseyustefrias.com/			
Descrición xeral	Ao estar enteiramente dedicada á direccionalidade inversa español-francés, o obxectivo primordial da materia titulada «Tradución Idioma 1, III Francés-Español» non é facer tradución inversa pedagóxica senón pedagogía da tradución inversa; o fin primordial e último da materia non é ensinar francés aos falantes estudantes *hispanohablañtes da Universidade de Vigo senón ensinalles a traducir, do español ao francés, textos que constituíron reais encargos de tradución inversa no mercado profesional da tradución. O nivel de lingua francesa (e española, obviamente) do Marco Común Europeo de Referencia (MCER) máis adecuado para seguir, sen problemas, o ritmo de todas as clases desta materia de TRADUCIÓN INVERSA ESPAÑOL-FRANCÉS que se imparte no segundo cuadrimestre na FFT da UVIGO é o C2. Por conseguinte, advértese ao alumnado matriculado que pode resultar algo complicado aprobar a materia si non se ten, como mínimo, un nivel C1, tanto en francés como en español.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
C2	Coñecemento de culturas e civilizacións estranxeiras
C3	Dominio da lingua propia, escrita e oral
C4	Coñecer norma e usos das linguas de traballo
C5	Dominio de técnicas terminolóxicas e neolóxicas para a tradución especializada
C6	Utilización de ferramentas informáticas e instrumentos técnicos para a interpretación
C8	Destreza para a procura de información/documentación
C9	Coñecemento dos aspectos económicos e profesionais
C12	Posuír unha ampla cultura
C13	Optimización de toma de notas, elaboración de resumos, síntese e reexpresión
C14	Dominio de ferramentas informáticas
C17	Capacidade de tomar decisións
C20	Facilidade para as relacións humanas
C21	Rigor e seriedade no traballo
C24	Capacidade de aprendizaxe autónoma
C25	Coñecementos de cultura xeral e civilización
C26	Coñecementos temáticos básicos de cada unha das especializacións
C28	Posuír unha gran competencia sociolingüística
C32	Saber recoñecer a diversidade e multiculturalidade
C33	Dominio oral e escrito da lingua propia
D1	Comunicación oral e escrita na lingua propia. Prestarase especial atención ao coñecemento e correcto uso das 2 linguas cooficiais da Comunidade Autónoma de Galicia
D2	Coñecemento dunha segunda e unha terceira lingua estranxeira
D3	Capacidade de organización e planificación de proxectos
D5	Coñecementos de informática aplicada
D6	Capacidade de xestión da información

D7	Toma de decisións
D8	Compromiso ético e deontolóxico
D9	Razoamento crítico
D10	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Traballo en equipo
D14	Motivación pola calidade
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Comprensión doutras culturas e costumes
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D20	Lideranza
D22	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica
D23	Capacidade de traballo individual

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir a metalinguaxe necesaria para falar da tradución a un nivel elemental	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C12 C17 C20 C21 C25	D7 D8 D12 D15 D16 D17
Alcanzar un alto nivel de comprensión lectora na lingua de partida, sabendo recoñecer as súas propias limitacións para poder superalas.	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C12 C17	D7 D8 D12 D15 D16 D17
Saber redactar textos na lingua de chegada gramaticalmente correctos e pragmáticamente adecuados.	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C17 C21 C25	D7 D8 D12 D14 D15 D16 D17
Saber utilizar técnicas básicas de documentación en papel e en pantalla	C2 C3 C4 C8 C9 C17 C25 C26 C32 C33	D7 D8 D12 D15 D16 D17 D23
Contrastar as diferenzas tipográficas, léxicas, sintácticas e discursivas entre as dúas linguas: o francés e o español	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C17	D7 D8 D12 D15 D16 D17

Saber cales son os criterios que definen unha actuación tradutora pertinente, relevante e oportuna dentro da cultura de partida e que consecuencias culturais, políticas, ideolóxicas e sociais teñen as decisións tomadas.	C2 C3 C4 C5 C6 C8 C9 C13 C14 C17 C28	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D12 D15 D16 D17 D22
Dominar todo tipo de transcendencia textual, é dicir o cinco tipos de transtextualidad, a saber: a intertextualidad, a paratextualidad, a metatextualidad, a hipertextualidad e a architextualidad. Ser consciente do papel do tradutor como mediador entre os distintos imaxinarios presentes en todo viaxe transtextual das dúas culturas, española e francesa, coas que traballa.	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C12 C17 C25 C26 C32	D7 D8 D9 D12 D15 D16 D17
Ser capaz de adaptarse ao mercado laboral cambiante que esixe unha continua reciclaxe do profesional da tradución sempre ao día en canto a innovacións tecnolóxicas que afectan o desenvolvemento da súa contorna laboral: novas fontes de información, novos accesos ao coñecemento, novas fontes textuais (unidades verbo-icónicas e entidades iconotextuales de tradución), novos sectores de mercado, etc.	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C17 C20 C21 C24	D8 D9 D10 D12 D15 D16 D17 D20
Relacionarse profesionalmente con todos os demais axentes paratradutores implicados no proceso da tradución: iniciador; cliente; informantes e expertos; informáticos; deseñadores gráficos; editores, maquetadores e revisores; directores, actores e técnicos de dobraxe; etc. : a) desenvolver habilidades para as relacións interpersoais e a xestión de proxectos; b) aprender a traballar en equipos de carácter transdisciplinar; c) adquirir un compromiso ético ante el acto nada inocente de traducir; d) aprender a asumir responsabilidades; e) aumentar el grao de confianza do alumnado nas súas propias capacidades tradutoras. Para iso o profesor procurará transmitir constantemente ao alumnado unha confianza en si mesmos/as e no seu futuro como tradutores/as español-francés, a pesar de que a dirección L1-L2 sexa a máis problemática das direccionalidades; f) crear un espírito crítico e autocrítico.	C2 C3 C4 C5 C8 C9 C12 C17 C20 C21 C24 C25 C32 C33	D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20

Contidos

Tema		
1. A falacia da competencia nativa en tradución inversa	1.1. Realidade profesional da industria da tradución	
	1.2. A noción de «falante nativo»	
	1.3. Diversidade das situacións bilingües	
	1.4. Lingua «materna» vs lingua «estranxeira»	

2. Fondements théoriques et traductologiques	2.1. Traduire n'est pas seulement communiquer
	2.1.1. Pourquoi traduit-on ?
	2.1.2. Mondialisation et traduction
	2.1.3. A place da traduction dans les rapports mondiaux entre les langues
	2.2. À la recherche du sens
	2.2.1. Signe et symbole : contenus da traduction
	2.2.2. D'un système de signes à l'autre : a traduction intersémiotique et multisémiotique
	2.2.3. Traduction et paratraduction
	2.3. Traduction et culture
	2.3.1. Traduire sans culture(s) n'est pas traduire
	2.3.2. Traduire est un fait de culture
	2.3.3. A traduction métisse les cultures
3. Redacción en L2	3.1. Nocións elementais de ortografía e ortotipografía francesas
	3.2. Escritura braquigráfica francófona
	3.2.1. Ortografía técnica nos textos franceses: as abreviaturas
	3.2.2. Ortografía técnica nos textos franceses: as siglas e os acrónimos
	3.2.3. Ortografía técnica nos textos franceses: os símbolos
	3.3. Rexistros da lingua francesa
	3.4. Sistema, norma e bon usage

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	3	6	9
Estudo de casos	35	24	59
Prácticas con apoio das TIC	6	50	56
Lección maxistral	8	16	24
Resolución de problemas de forma autónoma	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Presentación do curso e do programa detallado Presentación da páxina facebook docente da materia e dos dous blogs de investigación que constituirán unhas ferramentas de uso diario por parte do alumnado ao longo de todo o curso académico: -Páxina Facebook Docente da materia (https://www.facebook.com/joseyustefrias) -Blog de Yuste. On e sème à tout vent (https://www.joseyustefrias.com/blog-de-yuste/) -Carné de recherche HYPOTHÈSES. Sur lles seuils du traduire (http://seuils.hypotheses.org/)
Estudo de casos	Traballarase en clase con encargos reais de tradución inversa español-francés ante os cales o alumnado deberá tomar unha serie de decisións sobre como realízalos e solucionar os problemas de xestión que se presenten. Sen esquecer nunca o minucioso e sempre imprescindible traballo de revisión e corrección dos textos traducidos antes de entregalos.
Prácticas con apoio das TIC	A través da plataforma de teledocencia Moovi e doutro TIC públicas da web 2.0 o alumnado deberá desenvolver e entregar traballos, responder en tempo e forma aos encargos de tradución inversa, participar en debates, sen esquecer comentar as entradas e artigos que sobre Tradución Inversa Español-Francés, moi en particular, aparecerán publicadas na páxina facebook docente da materia e nos dous Blogs de Investigación do profesor titular desta materia: -Páxina Facebook Docente (https://www.facebook.com/joseyustefrias) -Blog de Yuste. On e sème à tout vent (https://www.joseyustefrias.com/blog-de-yuste/) -Sur lles seuils du traduire (http://seuils.hypotheses.org/)
Lección maxistral	O profesor presentará: a) cada unha das unidades temáticas do programa que servirán de marco de traballo para a realización das prácticas de tradución inversa español-francés, b) as cuestións metodolóxicas e técnicas relevantes en cada encargo de tradución inversa español-francés

Resolución de problemas de forma autónoma	En canto á resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma e fose da aula, todos os alumnos teñen a «obrigación» de levar consigo (alá onde vaian) un caderno de peto [unha especie de «carné de notes» ao que, moi adecuadamente, chamamos «calepin»] e que o profesor recollerá todas as semanas. Nela cada alumno anota todas as súas dúbidas, reflexións e calquera comentario sobre a tradución, en xeral, e a tradución inversa español-francés, moi en particular. Anotacións particulares (moitas veces repletas de inquietudes) que, ao longo da semana, cada alumno poida acumular tanto dentro como fose do contexto universitario (nos medios de comunicación, na rúa, nunha conversación, nos seus intres de lecer, cando están a comer, cando ven unha película, etc.). O que se pretende é que o alumno utilice o maior número posible de canles (oído, vista, palabra e tacto) para reflexionar sobre a práctica tradutora en situacións comunicativas nada académicas, que só poden producirse fóra das aulas. Cada semana o profesor elixirá a idea que lle pareceu máis suxestiva e subirá a Moovi montando a unidade didáctica correspondente. Co seu «calepin» ao lombo o alumno sacará maior proveito da súa asistencia a conferencias, congresos, seminarios, cursos ou xornadas relacionadas directa ou indirectamente coa materia. Evidentemente, na era dixital e dados os tempos de e-learning que corren, as novas tecnoloxías poden converter o «calepin» nunha especie de portafolio electrónico levado polo propio alumno de maneira pública en rede social da propia Páxina Facebook Docente da materia (https://www.facebook.com/joseyustefrias)
---	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	A atención personalizada realizarase tanto no despacho (físico ou virtual, dependendo das circunstancias excepcionais da COVID-19) do profesor, en horario de titorías oficial, como a través da rede, xa sexa por medio do correo electrónico tradicional ou mediante mensaxes enviadas a través das distintas plataformas dixitais de teledocencia: Moovi e a rede social Facebook. Por conseguinte, recoméndase non só que o alumnado teña unha conta Facebook académica, senón que tamén, e sobre todo, consulte de forma periódica a plataforma Moovi sen esquecer picar en todos os hipervínculos presentados para poder descargarse tanto o material da materia como os textos de partida obxecto de encarga.
Estudo de casos	A atención personalizada realizarase tanto no despacho (físico ou virtual, dependendo das circunstancias excepcionais da COVID-19) do profesor, en horario de titorías oficial, como a través da rede, xa sexa por medio do correo electrónico tradicional ou mediante mensaxes enviadas a través das distintas plataformas dixitais de teledocencia: Moovi e a rede social Facebook. Por conseguinte, recoméndase non só que o alumnado teña unha conta Facebook académica, senón que tamén, e sobre todo, consulte de forma periódica a plataforma Moovi sen esquecer picar en todos os hipervínculos presentados para poder descargarse tanto o material da materia como os textos de partida obxecto de encarga.
Prácticas con apoio das TIC	A atención personalizada realizarase tanto no despacho (físico ou virtual, dependendo das circunstancias excepcionais da COVID-19) do profesor, en horario de titorías oficial, como a través da rede, xa sexa por medio do correo electrónico tradicional ou mediante mensaxes enviadas a través das distintas plataformas dixitais de teledocencia: Moovi e a rede social Facebook. Por conseguinte, recoméndase non só que o alumnado teña unha conta Facebook académica, senón que tamén, e sobre todo, consulte de forma periódica a plataforma Moovi sen esquecer picar en todos os hipervínculos presentados para poder descargarse tanto o material da materia como os textos de partida obxecto de encarga.
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase tanto no despacho (físico ou virtual, dependendo das circunstancias excepcionais da COVID-19) do profesor, en horario de titorías oficial, como a través da rede, xa sexa por medio do correo electrónico tradicional ou mediante mensaxes enviadas a través das distintas plataformas dixitais de teledocencia: Moovi e a rede social Facebook. Por conseguinte, recoméndase non só que o alumnado teña unha conta Facebook académica, senón que tamén, e sobre todo, consulte de forma periódica a plataforma Moovi sen esquecer picar en todos os hipervínculos presentados para poder descargarse tanto o material da materia como os textos de partida obxecto de encarga.
Resolución de problemas de forma autónoma	A atención personalizada realizarase tanto no despacho (físico ou virtual, dependendo das circunstancias excepcionais da COVID-19) do profesor, en horario de titorías oficial, como a través da rede, xa sexa por medio do correo electrónico tradicional ou mediante mensaxes enviadas a través das distintas plataformas dixitais de teledocencia: Moovi e a rede social Facebook. Por conseguinte, recoméndase non só que o alumnado teña unha conta Facebook académica, senón que tamén, e sobre todo, consulte de forma periódica a plataforma Moovi sen esquecer picar en todos os hipervínculos presentados para poder descargarse tanto o material da materia como os textos de partida obxecto de encarga.

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Estudo de casos	A competencia oral activa e pasiva en francés resultan esenciais na tradución inversa ES-FR.	40	C2	D2
	Co fin de avaliar a competencia oral activa, todo o alumnado deberá realizar unha exposición oral en francés sobre calquera das unidades do programa ou calquera outro tema da súa libre elección (previa consulta co profesor) relacionado coa materia. Puntuarase tanto a calidade do contido transmitido como a competencia de expresión oral en francés.		C3	D15
	Por outra banda, co fin de avaliar a competencia oral pasiva, ao comezo da primeira sesión de cada semana realizarase un breve ditado en francés.		C12	
	Para a avaliación final da materia, puntuarase tanto a exposición oral do alumnado como a totalidade de todos os ditados realizados en clase.		C14	
			C24	
			C25	
			C33	
Prácticas con apoio das TIC	Os encargos de tradución inversa español-francés serán tramitados a través da plataforma Moovi. Valorarase moi positivamente a participación activa do alumnado cos seus comentarios nos foros de discusión e debate que se vaian creando tanto con cada encargo de tradución como con cada entrada bibliográfica específica de lectura recomendada subida á plataforma Moovi.	20	C17	D2
	Por outra banda recoméndase seguir a actualización das entradas e artigos publicados nas distintas plataformas web 2.0 do profesor:		C20	D3
	-Páxina docente facebook do profesor: https://www.facebook.com/joseyustefrias		C21	D7
	-Blog de Yuste. On e sème à tout vent: http://www.joseyustefrias.com/index.php/blog			D11
	-Sur lles seuils du traduire: http://seuils.hypotheses.org/			D12
Lección maxistral	Probos puntuais propostas ao fío dos contidos desenvolvidos nas sesións maxistrais.	10	C9	D18
				D19
				D22
Resolución de problemas de forma autónoma	Exame final cuxa data de celebración será a establecida no calendario de exames aprobado na Xunta da FFT	30	C2	D2
			C3	D7
			C4	D9
			C5	
			C12	
			C25	
			C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na plataforma Moovi especificaranse as datas de entrega de actividades, probas e encargos de tradución inversa que terán un peso específico na cualificación da avaliación continua.

En todas as probas propostas será imprescindible responder a todas as preguntas.

No exame final da avaliación continua haberá tan só **dúas probas de tradución inversa** español-francés: unha na que non se permitirá o uso de dicionarios nin de ningún tipo de material, e outra na que si se permitirá o uso de dicionarios e de calquera tipo de material.

A copia ou o plaxio serán penalizadas.

Con respecto á corrección tanto de todas e cada unha das probas do curso como do exame final (cuxa data de celebración será a establecida no calendario de exames aprobado na Xunta da FFT) cabe sinalar que se prestará unha especial atención ao dominio das normas ortográficas, morfolóxicas e sintácticas da lingua francesa.

¡Atención! Cometer más de tres faltas de ortografía en francés invalida calquera proba.

No caso de alumnos que non se acollan á avaliación continua, o exame final da avaliación única (cuxa data de celebración será a establecida no calendario de exames aprobado na Xunta da FFT) constará de tres probas: unha parte teórica (respostas redactadas completamente en francés a unhas preguntas teóricas do temario: valor 50%) e outra parte práctica que consistirá en **catro probas escritas de tradución inversa** español-francés: dous na que non se permitirá o uso de dicionarios nin de ningún tipo de material e outras dúas nas que si se permitirá o uso de dicionarios e de calquera tipo de material. Ademais, concertarase unha cita co profesor para a realización de **unha proba oral** na que o alumnado responderá, en francés, ás preguntas formuladas polo profesor.

A convocatoria de xullo consistirá nun exame que constará das mesmas partes que a avaliación única, que se acaba de describir no parágrafo anterior. Nesta convocatoria de xullo as notas de avaliación continua obtidas polo alumnado que se acolló á avaliación continua seguirán contando na nota final da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Beeby Lonsdale, A., **Teaching Translation from Spanish to English. Worlds beyond Words**, University of Ottawa Press., 1996

Grosman, M. et alii [eds.], **Translation into Non-Mother Tongues. In Professional Practice and Training**, Stauffenburg, 2000

Kelly, D., Martin, A., Nobs, M.-L., Sánchez, D. y Way, C., **La direccionalidad en traducción e interpretación: perspectivas teóricas, profesionales y didácticas**, Atrio, 2003

Ladmiral, J.-R., **Traduire : théorèmes pour la traduction**, Gallimard, 1994

Rydning, A. F., **Qu'est-ce qu'une traduction acceptable en B ? Les conditions d'acceptabilité de la traduction fonctionnelle réalisée dans la langue seconde du traducteur**, Universidad de Oslo, 1991

Yuste Frías, José, **Didáctica de la traducción inversa español-francés: el fin justifica los medios**, Yuste Frías, J. y Álvarez Luján, A. [eds.] (2005), 2005

Yuste Frías, José, **Realidad profesional de la industria de la traducción y falacia de la competencia nativa**, Montero Domínguez, Xoán [ed.] Traducción e industria, 2014

Yuste Frías, José y Xoán Manuel Garrido Vilariño [eds.], **Traducción & Paratraducción I. Líneas de investigación**, Peter Lang, 2022

Yuste Frías, José, **Teoría de la paratraducción**, Peter Lang, 2022

Yuste Frías, José, **Leer para traducir**, Peter Lang, 2022

Bibliografía Complementaria

Yuste Frías, José, «Beurette» es mucho más que un insulto en francés, <https://www.joseyustefrias.com/2020/09/01/beurette-es-mucho-mas-que-un-insulto-en-frances/>, Blog de Yuste. On y sème à tout vent [en red], 2020

Yuste Frías, José, **De la diversidad cultural a la transculturalidad. Traducción & paratraducción de la identidad**, <https://www.joseyustefrias.com/2020/08/15/traducion-paratraducion-de-la-identidad/>, Trabalhos em Linguística Aplicada (TLA). Presentac, 2020

Yuste Frías, José, **Traducir la identidad como mantequilla: el francés beur**, <https://www.joseyustefrias.com/2020/08/15/traducir-la-identidad-como-mantequilla-el-frances-beur/>, Trabalhos em Linguística Aplicada (TLA). Dossier te, 2020

Yuste Frías, José, **La tecnología aplicada a la traducción y a la interpretación**, <https://tv.uvigo.es/video/60db218ed5e35a59fb6cf6f2>, 43.ª Píldora T&P, 2021

Yuste Frías, José, **Tecnofobia, tecnofilia y tecnolatría**, <https://tv.uvigo.es/video/61a4f365a33c0635f5193582>, 44.ª Píldora T&P, 2021

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Idioma moderno: Idioma 1, IV: Francés/V01G230V01404

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Idioma moderno: Idioma 1, I: Francés/V01G230V01104

Idioma moderno: Idioma 1, II: Francés/V01G230V01204

Outros comentarios

O alumnado ha de asumir que a súa lingua B (o francés) debe empezar a ser tan súa como a súa lingua A (o español). O tradutor ha de ser sempre un excelente redactor na lingua de chegada, por moito que esta sexa unha L2 para el. Para iso debe adquirir previamente determinadas estratexias que lle permitan reformular correctamente en francés o sentido do texto de partida redactado en español procurando facer gala da maior claridade á hora de expresarse en lingua francesa. Velaquí unha breve listaxe dos coñecementos previos e destrezas básicas que se consideran ferramentas indispensable do traballo discente para esta materia:

- Dominio das normas cultas das dúas linguas de traballo e, por conseguinte, máxima corrección tanto na expresión escrita como na expresión oral.
- Lectura intensiva, extensiva e selectiva de textos escritos nas dúas linguas de traballo
- Interpretación de textos ou discursos (detección de dobres sentidos e implícitos, intencionalidades ocultas, ironía, manipulación ideolóxica, etc.) escritos ou orais nas dúas linguas de traballo
- Coñecementos básicos de ofimática, comunicación electrónica e Internet: procesador de textos; correo electrónico; navegadores; léxicos, glosarios, dicionarios e enciclopedias en formato electrónico en liña e off line; correctores ortográficos, etc.
- Uso eficiente dos fondos bibliotecarios, fontes de documentación e dicionarios en formato papel

Para conseguir estes prerrequisitos propónse o seguinte plan de traballo que o alumno debería realizar antes de empezar o período de docencia:

- Estudo pormenorizado do Bon usage da lingua francesa (véxase apartado correspondente na bibliografía)
- Exercicios de lectura intensiva, extensiva e selectiva, en papel e en pantalla de textos escritos nas dúas linguas de traballo

- Uso cotián do computador, a «pluma do tradutor do século XXI», con vistas á familiarización no manexo dos distintos programas e dos novos formatos hipertextuales
 - Sesións de traballo práctico na rede: procura e consulta de fontes de información terminolóxica (léxicos, glosarios, dicionarios, enciclopedias) e documental; xestión de contas de correo electrónico; envío telemático de arquivos, etc.
 - Asistencia aos cursos de formación ofrecidos pola Biblioteca Central da Universidade de Vigo e pola Biblioteca da Facultade de Filoloxía e Tradución
-